

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (sedmi senat)

z dne 14. junija 2017*

„Predhodno odločanje — Skupna ureditev trgov kmetijskih proizvodov — Uredba (EU) št. 1308/2013 — Člen 78 in Priloga VII, del III — Sklep 2010/791/EU — Opredelitve, poimenovanja in prodajne oznake — ‚Mleko‘ in ‚mlečni izdelki‘ — Poimenovanja, ki se uporabljajo za promocijo in trženje čisto rastlinskih živil“

V zadevi C-422/16,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Landgericht Trier (deželno sodišče v Trierju, Nemčija) z odločbo z dne 28. julija 2016, ki je na Sodišče prispela 1. avgusta 2016, v postopku

Verband Sozialer Wettbewerb eV

proti

TofuTown.com GmbH,

SODIŠČE (sedmi senat),

v sestavi A. Prechal, predsednica senata, A. Rosas in E. Jarašiūnas (poročevalec), sodnika,

generalni pravobranilec: M. Campos Sánchez-Bordona,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za TofuTown.com GmbH M. Beuger, odvetnik,
- za nemško vlado K. Stranz in T. Henze, agenta,
- za grško vlado G. Kanellopoulos in O. Tsirkinidou, agenta,
- za italijansko vlado G. Palmieri, agentka, skupaj s P. Gentilijem, avvocato dello Stato,
- za Evropsko komisijo A. X. P. Lewis in D. Triantafyllou, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

* Jezik postopka: nemščina.

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 78(2) in Priloge VII, del III, točki 1 in 2, Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (UL 2013, L 347, str. 671).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Verband Sozialer Wettbewerb eV (v nadaljevanju: združenje VSW) in družbo TofuTown.com GmbH (v nadaljevanju: TofuTown) glede opustitvene tožbe, ki jo je vložilo združenje VSW.

Pravni okvir

Pravo Unije

Uredba št. 1308/2013

- 3 V uvodnih izjavah 64 in 76 Uredbe št. 1308/2013 je navedeno:

„(64) Uporaba standardov za trženje kmetijskih proizvodov lahko prispeva k izboljšanju gospodarskih pogojev za proizvodnjo in trženje ter tudi kakovosti takih proizvodov. Uporaba takih standardov je zato v interesu proizvajalcev, trgovcev in potrošnikov.

[...]

(76) Za nekatere sektorje in proizvode so opredelitve, poimenovanja in prodajne oznake pomembni elementi za določitev konkurenčnih pogojev. Zato je primerno, da se za te sektorje in/ali proizvode določijo opredelitve, poimenovanja in prodajne oznake, ki se lahko v Uniji uporabljajo le za trženje proizvodov, ki izpolnjujejo ustrezne zahteve.“
- 4 Ta uredba v delu II, ki ureja notranji trg, vsebuje naslov II, ki se nanaša na pravila v zvezi s trženjem in organizacijami proizvajalcev. Pododdelek 2 Oddelka 1 v Poglavju I tega naslova je naslovljen „Tržni standardi po sektorjih ali proizvodih“ in vsebuje člene od 74 do 83 te uredbe.
- 5 Člen 78 Uredbe št. 1308/2013, ki je naslovljen „Opredelitve, poimenovanja in prodajne oznake za nekatere sektorje in proizvode“, določa:

„1. Poleg tržnih standardov, ki se uporabljajo, kadar je ustrezno, se za naslednje sektorje ali proizvode uporabljajo opredelitve, poimenovanja in prodajne oznake iz Priloge VII:

[...]

(c) mleko in mlečne proizvode, namenjene za prehrano ljudi;

[...]
2. Opredelitve, poimenovanja ali prodajne oznake iz Priloge VII se lahko v Uniji uporabijo le za trženje proizvoda, ki izpolnjuje ustrezne zahteve iz navedene priloge.

3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov [...] o spremembah opredelitev in prodajnih oznak iz Priloge VII, odstopanju od njih ali izjemah v zvezi z njimi. Ti delegirani akti so strogo omejeni na dejanske potrebe, ki nastanejo zaradi razvoja potrošniškega povpraševanja, tehničnega napredka ali potreb po inovacijah pri proizvodih.

[...]

5. Da se upoštevajo pričakovanja potrošnikov in razvoj na trgu mlečnih proizvodov, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov [...], s katerimi se določijo mlečni proizvodi, za katere se navedejo živalske vrste izvora mleka, razen goveda, ter potrebna zadevna pravila.“

- 6 Pododdelek 5 v delu II, Naslov II, Poglavje I, Oddelek 1, Uredbe št. 1308/2013, je naslovljen „Skupne določbe“. Člen 91 te uredbe, ki je v navedenem pododdelku 5, določa:

„Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi:

- (a) vzpostavi seznam mleka in mlečnih proizvodov iz drugega odstavka točke 5 dela III Priloge VII [...] na podlagi okvirnih seznamov proizvodov, za katere države članice menijo, da na njihovem ozemlju ustrezajo navedeni[...] določb[i] in ki jih države članice pošljejo Komisiji;

[...]“

- 7 Priloga VII te uredbe je naslovljena „Opredelitve, poimenovanja in prodajne oznake proizvodov iz člena 78“. V uvodnem odstavku ta priloga določa, da za namene te priloge „prodajna oznaka“ pomeni zlasti „ime, pod katerim se živilo prodaja [...], v smislu člena 17 Uredbe (EU) št. 1169/2011 [Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, spremembah uredb (ES) št. 1924/2006 in (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Komisije 87/250/EGS, Direktive Sveta 90/496/EGS, Direktive Komisije 1999/10/ES, Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Komisije 2002/67/ES in 2008/5/ES in Uredbe Komisije (ES) št. 608/2004 (UL 2011, L 304, str. 18)]“.

- 8 Del III te priloge VII je naslovljen „Mleko in mlečni proizvodi“. V njem je določeno:

„1. ‚Mleko‘ pomeni izključno običajni izloček mlečnih žlez, pridobljen z eno ali več molžami brez kakršnega koli dodajanja ali odvzemanja.

Vendar se izraz ‚mleko‘ lahko uporabi:

- (a) za mleko, ki je obdelano tako, da se njegova sestava ne spremeni, ali za mleko, katerega vsebnost maščobe je standardizirana [...];
- (b) v povezavi z eno besedo ali več besedami za poimenovanje vrste, kakovostnega razreda, izvora in/ali predvidene uporabe takega mleka ali za opis fizikalne obdelave ali spremembe sestave mleka, pod pogojem, da je sprememba omejena na dodajanje in/ali odvzem naravnih sestavin mleka.

2. V tem delu ‚mlečni proizvodi‘ pomeni proizvode, pridobljene izključno iz mleka, pri čemer se razume, da se smejo dodati snovi, ki so potrebne za njihovo proizvodnjo, pod pogojem, da se te snovi ne uporabljajo za delno ali popolno nadomestitev katere koli sestavine mleka.

Izključno za mlečne proizvode se rezervirajo:

- (a) naslednja imena, ki se uporabljajo v vseh fazah trženja:
- (i) sirotka;
- (ii) smetana,
- (iii) maslo,
- (iv) pinjenec,

[...]

- (viii) sir,
- (ix) jogurt,

[...]

(b) imena v smislu [...] člena 17 [Uredbe št. 1169/2011], ki se dejansko uporabljajo za mlečne proizvode.

3. Izraz ‚mleko‘ in poimenovanja, ki se uporabljajo za mlečne proizvode, se lahko uporabijo tudi v povezavi z eno ali več besedami za poimenovanje sestavljenih proizvodov, pri katerih noben del ne nadomesti in tudi ni namenjen nadomestitvi katere koli sestavine mleka ter pri katerih je mleko ali mlečni proizvod bistveni del tako glede kakovosti kot značilnih lastnosti izdelka.
4. Kar zadeva mleko, se navedejo živalske vrste, od katerih mleko izvira, razen goveda.
5. Poimenovanja iz točk 1, 2 in 3 se ne smejo uporabljati za noben izdelek, razen za izdelke iz navedene točke.

Ta določba pa ne velja za poimenovanja izdelkov, katerih vrsta je zaradi uveljavljene uporabe natančno poznana, in/ali kadar se poimenovanje očitno uporabi za opis značilne lastnosti izdelka.

6. V zvezi z izdelki, ki niso navedeni v točkah 1, 2 in 3 tega dela, se ne smejo uporabiti nalepke, trgovinski dokumenti, reklamni material ali kakršna koli oblika oglaševanja, [...] ali kakršna koli oblika predstavitve, ki navaja, nakazuje ali namiguje, da je izdelek mlečni proizvod.

[...]“

9. Določbe Priloge VII, del III, Uredbe št. 1308/2013 brez vsebinskih sprememb povzemajo določbe, ki so bile prej vključene v Prilogo XII k Uredbi Sveta (ES) št. 1234/2007 z dne 22. oktobra 2007 o vzpostavitvi skupne ureditve kmetijskih trgov in o posebnih določbah za nekatere kmetijske proizvode („Uredba o enotni SUT“) (UL 2007, L 299, str. 1), ki je brez vsebinskih sprememb povzela določbe Uredbe Sveta (EGS) št. 1898/87 z dne 2. julija 1987 o zaščiti poimenovanj, uporabljenih pri trženju mleka in mlečnih proizvodov (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 3, zvezek 7, str. 247).

Sklep 2010/791/EU

- 10 V skladu s členom 1 Sklepa Komisije 2010/791/EU z dne 20. decembra 2010 o določitvi seznama proizvodov iz drugega pododstavka točke III(1) Priloge XII k Uredbi Sveta (ES) št. 1234/2007 (UL 2010, L 336, str. 55) so v Prilogi I k temu sklepu naštetih proizvodi, ki na ozemlju Unije ustrezajo proizvodom, navedenim v tej določbi.
- 11 V uvodni izjavi 3 tega sklepa je navedeno:
„Države članice morajo uradno sporočiti Komisiji okvirne sezname proizvodov, za katere menijo, da na njihovem ozemlju izpolnjujejo pogoje za [...] izjemo. Navedeni seznam mora vključevati imena ustreznih proizvodov glede na njihovo tradicionalno uporabo v različnih jezikih Unije, tako da bi bila ta imena uporabna v vseh državah članicah, [...]“
- 12 V skladu s členom 230(1), prvi pododstavek, in (2), Uredbe št. 1308/2013, je bila Uredba št. 1234/2007 razveljavljena s prvonavedeno uredbo, sklicevanja na Uredbo št. 1234/2007 pa se štejejo kot sklicevanja na Uredbo št. 1308/2013. V Sklepu 2010/791 je zdaj naveden seznam proizvodov iz drugega pododstavka točke 5 dela III Priloge VII k zadnjenavedeni uredbi.

Uredba št. 1169/2011

- 13 Člen 17 Uredbe št. 1169/2011, naslovljen „Ime živila“, v odstavku 1 določa:

„Ime živila je njegovo predpisano prodajno [pravno] ime. Če prodajno [pravno] ime ni predpisano, je ime živila njegovo običajno ime, če pa običajnega imena ni ali se ne uporablja, se navede opisno ime živila.“

Nemško pravo

- 14 Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (zakon o preprečevanju nelojalne konkurence) v različici, ki se uporablja za postopek v glavni stvari, v členu 3a določa:

„Nelojalno ravna, kdor krši zakonsko določbo, s katero se med drugim v interesu udeležencev na trgu ureja ravnanje na trgu, če lahko kršitev občutno poseže v interese potrošnikov, drugih udeležencev na trgu ali konkurentov.“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 15 VSW je nemško združenje, katerega naloga je zlasti boj proti nelojalni konkurenci. TofuTown je družba, ki se ukvarja s proizvodnjo in prodajo vegetarijanskih/veganskih živil. Oglašuje in prodaja zlasti čiste rastlinske proizvode pod imeni „Soyatoo tofu maslo“, „rastlinski sir“, „Veggie-Cheese“, „Cream“ in drugimi podobnimi imeni.
- 16 Ker je združenje VSW menilo, da oglaševanje čisto rastlinskih proizvodov s strani družbe TofuTown krši pravila konkurence, je zoper to družbo pri Landgericht Trier (deželno sodišče v Trierju, Nemčija) vložilo opustitveno tožbo, pri čemer se je sklicevalo na kršitev člena 3a zakona o preprečevanju nelojalne konkurence, v povezavi s Prilogo VII, del III, točki 1 in 2, ter členom 78 Uredbe št. 1308/2013.
- 17 Družba TofuTown pa poudarja, da njeno oglaševanje rastlinskih proizvodov, ki nosijo zadevna poimenovanja, ne krši teh določb prava Unije, ker se je, po eni strani, potrošniška mentaliteta v zadnjih letih bistveno spremenila, po drugi strani pa poimenovanj, kot sta „maslo“ ali „cream“, ne uporablja ločeno, temveč vedno skupaj z izrazi, ki vsebujejo sklic na rastlinsko poreklo zadevnih proizvodov, na primer „tofu maslo“ ali „rice spray cream“.
- 18 Predložitveno sodišče se sklicuje na sodbo z dne 16. decembra 1999, UDL (C-101/98, EU:C:1999:615), v kateri je Sodišče v bistvu presodilo, da Uredba št. 1898/87 nasprotuje uporabi poimenovanja „sir“ za mlečni proizvod, pri katerem se mlečna maščoba nadomesti z rastlinsko maščobo, četudi se to poimenovanje dopolni z opisnimi pristavki. Vendar se še vedno sprašuje glede razlage člena 78 Uredbe št. 1308/2013 v povezavi s Prilogo VII, del III, točki 1 in 2, te uredbe, za rešitev spora, o katerem odloča.
- 19 V teh okoliščinah je Landgericht Trier (deželno sodišče v Trierju) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali je treba člen 78(2) Uredbe št. 1308/2013 razlagati tako, da opredelitvam, poimenovanjem in prodajnim oznakam v smislu Priloge VII ni treba izpolnjevati zahtev iz te priloge, če te opredelitve, poimenovanja in prodajne oznake dopolnjujejo pojasnjevalni oziroma opisni pristavki (kot na primer ‚tofu maslo‘ za čisti rastlinski proizvod)?

2. Ali je treba Prilogo VII, del III, točka 1, Uredbe št. 1308/2013 razlagati tako, da „mleko“ pomeni izključno običajni izloček mlečnih žlez, pridobljen z eno ali več molžami brez kakršnega koli dodajanja ali odvzemanja, ali pa se lahko pojem „mleko“ – s pristavkom pojasnjevalnih pojmov, kot je na primer „sojino mleko“ – uporablja tudi za rastlinske (veganske) izdelke pri njihovem trženju?
3. Ali je treba Prilogo VII, del III, točko 2, v zvezi s členom 78 Uredbe (EU) št. 1308/2013 razlagati tako, da je poimenovanja, naštetá pod točko 2(a), kot so zlasti „sirotka“, „smetana“ [„Rahm“ v nemškem jeziku], „maslo“, „pinjenec“, „sir“, „jogurt“ ali „smetana“ [„Sahne“ v nemškem jeziku] itd. mogoče uporabljati izključno za mlečne proizvode, ali pa na področje uporabe Priloge VII, del III, točka 2, Uredbe (EU) št. 1308/2013 spadajo tudi čisti rastlinski/veganski proizvodi, ki niso pridobljeni iz (živalskega) mleka?“

Vprašanja za predhodno odločanje

- 20 Predložitveno sodišče s tremi vprašanji, ki jih je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 78(2) in Prilogo VII, del III, Uredbe št. 1308/2013 razlagati tako, da nasprotujeta temu, da se poimenovanje „mleko“ in poimenovanja, ki so s to uredbo rezervirana izključno za mlečne proizvode, pri trženju ali oglaševanju uporabljajo za označitev čisto rastlinskega proizvoda, tudi če ta poimenovanja dopolnjujejo pojasnjevalni oziroma opisni pristavki, ki označujejo rastlinski izvor zadevnega proizvoda.
- 21 V skladu s členom 78(2) te uredbe se lahko opredelitve, poimenovanja ali prodajne oznake iz Priloge VII k tej uredbi v Uniji uporabijo le za trženje proizvoda, ki izpolnjuje ustrezne zahteve iz navedene priloge.
- 22 Del III te priloge VII se nanaša na mleko in mlečne proizvode. Glede mleka je v delu III v točki 1, prvi pododstavek, določeno, da poimenovanje „mleko“ pomeni „izključno običajni izloček mlečnih žlez, pridobljen z eno ali več molžami brez kakršnega koli dodajanja ali odvzemanja“. Vendar je v drugem pododstavku, pod točko (a), določeno, da se poimenovanje „mleko“ lahko uporabi za „mleko, ki je obdelano tako, da se njegova sestava ne spremeni, ali za mleko, katerega vsebnost maščobe je standardizirana“, in pod točko (b), da se to poimenovanje lahko uporabi „v povezavi z eno besedo ali več besedami za poimenovanje vrste, kakovostnega razreda, izvora in/ali predvidene uporabe takega mleka ali za opis fizikalne obdelave ali spremembe sestave mleka, pod pogojem, da je sprememba omejena na dodajanje in/ali odvzem naravnih sestavin mleka“.
- 23 Iz besedila te točke 1 je jasno razvidno, da poimenovanja „mleko“ načeloma ni mogoče zakonito uporabljati za označitev čisto rastlinskega proizvoda, ker je mleko v smislu te določbe proizvod živalskega izvora, kar je razvidno tudi iz Priloge VII, del III, točka 4, Uredbe št. 1308/2013, ki – kar zadeva mleko – določa, da se navedejo živalske vrste, od katerih mleko izvira, razen goveda, kakor tudi iz člena 78(5) te uredbe, ki določa, da se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov, s katerimi se določijo mlečni proizvodi, za katere se navedejo živalske vrste izvora mleka, razen goveda.
- 24 Iz tega besedila je poleg tega razvidno, da se pojasnjevalni oziroma opisni pristavki, ki označujejo rastlinski izvor zadevnega proizvoda, kot sta „sojino“ ali „tofu“ iz postopka v glavni stvari, ne uvrščajo med izraze, ki jih je mogoče uporabljati skupaj s poimenovanjem „mleko“ na podlagi te točke 1, drugi pododstavek, (b), ker so spremembe sestave mleka, ki jih dodatni izrazi v skladu s to določbo lahko opisujejo, omejene na dodajanje in/ali odvzem naravnih sestavin, kar ne vključuje popolne nadomestitve mleka s čisto rastlinskim proizvodom.
- 25 V zvezi z mlečnimi proizvodi je v Prilogi VII, del III, točka 2, prvi pododstavek, Uredbe št. 1308/2013 določeno, da „mlečni proizvodi“ pomenijo „proizvode, ki so pridobljeni izključno iz mleka, pri čemer se razume, da se smejo dodati snovi, ki so potrebne za njihovo proizvodnjo pod pogojem, da se te snovi

ne uporabljajo za delno ali popolno nadomeščanje katere koli sestavine mleka“. V drugem pododstavku te točke je med drugim določeno, da se „izključno za mlečne proizvode“ rezervirajo, na eni strani, imena, ki se uporabljajo v vseh fazah trženja in so naštetja v tej določbi, točka (a), vključno z imeni „sirotka“, „smetana“, „maslo“, „pinjenec“, „sir“ in „jogurt“, na drugi strani pa predvsem imena v smislu člena 17 Uredbe št. 1169/2011, „ki se dejansko uporabljajo za mlečne proizvode“.

- 26 Prav tako je iz besedila te točke 2 razvidno, da mora „mlečni proizvod“, ker je pridobljen izključno iz mleka, vsebovati njegove sestavine. V zvezi s tem je Sodišče že razsodilo, da mlečni proizvod, v katerem je bila nadomeščena katerokoli sestavina, četudi le delno, ne more biti poimenovan s katerim od imen iz Priloge VII, del III, točka 2, drugi pododstavek, (a), Uredbe št. 1308/2013 (glej v tem smislu sodbo z dne 16. decembra 1999, UDL, C-101/98, EU:C:1999:615, točke od 20 do 22). Načeloma to še toliko bolj velja za čisto rastlinski proizvod, ker tak proizvod po definiciji ne vsebuje nobene sestavine mleka.
- 27 Zato imen, naštetih v Prilogi VII, del III, točka 2, drugi pododstavek, (a), te uredbe, kot so „sirotka“, „smetana“, „maslo“, „sir“ in „jogurt“, ki jih je navedlo predložitveno sodišče, načeloma ni mogoče zakonito uporabljati za označitev čisto rastlinskega proizvoda.
- 28 Enaka prepoved velja na podlagi Priloge VII, del III, točka 2, drugi pododstavek, (b), iste uredbe, za imena v smislu člena 17 Uredbe št. 1169/2011, ki se dejansko uporabljajo za mlečne proizvode. V zvezi s tem je treba poudariti, da je v skladu s členom 17(1) te uredbe ime živila njegovo predpisano pravno ime, če pravno ime ni predpisano, je to njegovo običajno ime, če pa običajnega imena ni ali se ne uporablja, se navede opisno ime živila.
- 29 Čeprav nemškega izraza „*Sahne*“ – ki ga je predložitveno sodišče v predlogu za sprejetje predhodne odločbe razlikovalo od izraza „*Rahm*“, ki je v Prilogi VII, del III, točka 2, drugi pododstavek, (a)(ii), Uredbe št. 1308/2013 – podobno kot francoskega izraza „*chantilly*“ ni med imeni za mlečne proizvode, ki so naštetji v Prilogi VII, del III, točka 2, drugi pododstavek, (a), Uredbe št. 1308/2013, to ne spremeni dejstva, da ta izraz označuje smetano za stepanje.
- 30 Gre torej za ime v smislu člena 17 Direktive 1169/2011, ki se dejansko uporablja za mlečni proizvod. Tega izraza tako načeloma ni mogoče zakonito uporabljati za označevanje čisto rastlinskega proizvoda.
- 31 Glede vprašanja, ali je dodajanje pojasnjevalnih oziroma opisnih pristavkov, ki označujejo rastlinski izvor zadevnega proizvoda, kot sta „sojino“ ali „tofu“, ki ju je navedlo predložitveno sodišče, morebiti upoštevno za namene presoje zakonitosti uporabe poimenovanja „mleko“ ali poimenovanj, ki so na podlagi Uredbe št. 1308/2013 rezervirana izključno za mlečne proizvode, za označevanje čisto rastlinskega proizvoda, je treba opozoriti na to, da je v Prilogi VII, del III, točka 3, te uredbe določeno, da se „[i]zraz ‚mleko‘ in poimenovanja, ki se uporabljajo za mlečne proizvode, [...] lahko uporabijo tudi v povezavi z eno ali več besedami za poimenovanje sestavljenih proizvodov, pri katerih noben del ne nadomesti in tudi ni namenjen nadomestitvi katere koli sestavine mleka ter pri katerih je mleko ali mlečni proizvod bistveni del tako glede kakovosti kot značilnih lastnosti izdelka“.
- 32 Vendar ti pogoji niso izpolnjeni v primeru čisto rastlinskih proizvodov, ker taki proizvodi ne vsebujejo niti mleka niti mlečnega proizvoda. Ta točka 3 torej ne more biti pravna podlaga za zakonito uporabo poimenovanja „mleko“ ali poimenovanj, ki so rezervirana izključno za mlečne proizvode, skupaj z enim ali več pojasnjevalnimi oziroma opisnimi pristavki, ki kažejo na rastlinski izvor zadevnega proizvoda, za označevanje čisto rastlinskega proizvoda.
- 33 Poleg tega, čeprav se v skladu s Prilogo VII, del III, točka 5, prvi pododstavek, Uredbe št. 1308/2013 poimenovanj iz točk 1, 2 in 3 tega dela III ne sme uporabiti za noben izdelek, razen za izdelke iz navedene točke, pa drugi pododstavek te točke 5 kljub temu določa, da ta prvi pododstavek „ne velja za poimenovanja izdelkov, katerih vrsta je zaradi uveljavljene uporabe natančno poznana, in/ali kadar se poimenovanje očitno uporabi za opis značilne lastnosti izdelka“.

- 34 Seznam proizvodov, na katere se nanaša zadnjenavedena določba, je v skladu s členom 121(b)(i) Uredbe št. 1234/2007, ki je v bistvu postal člen 91, prvi pododstavek, (a), Uredbe št. 1308/2013, določen v Prilogi I k Sklepu 2010/791. Zato samo proizvodi, ki so naštet v tej prilogi, spadajo pod izjemo, določeno v tem drugem pododstavku.
- 35 V obravnavani zadevi je treba navesti, da na tem seznamu ni sklicevanja na sojo ali tofu.
- 36 Poleg tega, na tem seznamu je v francoskem jeziku sicer naveden proizvod „*crème de riz*“, vendar v angleškem jeziku ni omenjen proizvod z imenom „*rice cream spray*“, ki ga je predložitveno sodišče navedlo kot enega izmed proizvodov v postopku v glavni stvari, niti proizvod, poimenovan „*rice cream*“. V zvezi s tem je treba poudariti, da je iz uvodne izjave 3 Sklepa 2010/791 v bistvu razvidno, da so na seznamu, ki je bil določen s tem sklepom, proizvodi, za katere države članice menijo, da na njihovem ozemlju izpolnjujejo pogoje, določene v drugem pododstavku točke 5 dela III Priloge VII k Uredbi št. 1308/2013, in da so poimenovanja zadevnih proizvodov naštet v skladu z njihovo tradicionalno rabo v različnih jezikih Unije. Zato okoliščina, da za poimenovanje „*crème de riz*“ v francoskem jeziku velja, da izpolnjuje pogoje, ne pomeni, da poimenovanje „*rice cream*“ prav tako ustreza tem pogojem.
- 37 Poleg tega je treba opozoriti, da je iz tega seznama sicer razvidno, da je pri poimenovanju proizvoda uporaba izraza „*cream*“ skupaj z dopolnilnim izrazom pod določenimi pogoji dopustna, med drugim za označevanje žganih pijač ali juh, vendar se zdi, da v primeru poimenovanja, kot je „*rice cream spray*“ iz postopka glavni stvari, ni izpolnjen noben od teh pogojev. Prav tako je uporaba pojma „*creamed*“ skupaj s poimenovanjem rastlinskega proizvoda dopustna le, če „izraz ‚*creamed*‘ opisuje značilno teksturo proizvoda“.
- 38 Tako na tem seznamu ni nobenega od navedenih proizvodov, ki jih je predložitveno sodišče primeroma navedlo, in posledično za nobenega od poimenovanj, ki jih to sodišče navaja, ne velja izjema iz drugega pododstavka točke 5 dela III Priloge VII k Uredbi št. 1308/2013, kar mora to sodišče vseeno preveriti za vsakega izmed proizvodov iz postopka v glavni stvari.
- 39 Poleg tega člen 78(3) Uredbe št. 1308/2013 določa, da se za dejanske potrebe, ki nastanejo zaradi razvoja potrošniškega povpraševanja, tehničnega napredka ali potreb po inovacijah, na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov o spremembah, odstopanjih ali izjemah k opredelitvam in prodajnim oznakam iz Priloge VII k tej uredbi. Vendar za mleko in mlečne izdelke Komisija do zdaj ni sprejela takšnega akta o opredelitvah in prodajnih oznakah.
- 40 Iz vsega navedenega izhaja, da poimenovanja „mleko“ in poimenovanj, ki so rezervirana izključno za mlečne proizvode, ni mogoče zakonito uporabljati za označevanje čisto rastlinskega proizvoda, razen če je proizvod na seznamu iz Priloge I k Sklepu 2010/791, dodajanje pojasnjevalnih oziroma opisnih pristavkov, ki označujejo rastlinski izvor zadevnega proizvoda, kot sta ta v postopku v glavni stvari, pa ne vpliva na takšno prepoved (glej v tem smislu sodbo z dne 16. decembra 1999, UDL, C-101/98, EU:C:1999:615, točke od 25 do 28).
- 41 Poleg tega je iz člena 78(2) v povezavi s Prilogo VII, del III, točka 6, prvi pododstavek, Uredbe št. 1308/2013, razvidno, da ta prepoved velja tako za trženje kot tudi za oglaševanje.
- 42 V nasprotju z navedbami družbe TofuTown je razlaga, navedena v točkah 40 in 41 te sodbe, podkrepljena s cilji te uredbe in ne krši niti načela sorazmernosti niti načela enakega obravnavanja.
- 43 Kot izhaja iz uvodnih izjav 64 in 76 te uredbe so cilji, ki jim sledijo zadevne določbe, zlasti izboljšanje gospodarskih pogojev za proizvodnjo in trženje ter tudi kakovosti proizvodov v interesu proizvajalcev, trgovcev in potrošnikov, varstvo potrošnikov in ohranitev pogojev konkurence. Te določbe s tem, da določajo, da se samo proizvode, ki izpolnjujejo njihove zahteve, lahko poimenuje s poimenovanjem

„mleko“ in poimenovanji, ki so rezervirana izključno za mlečne proizvode, in to tudi v primeru, če ta poimenovanja dopolnjujejo pojasnjevalni oziroma opisni pristavki, kot sta tista iz postopka v glavni stvari, prispevajo k uresničitvi teh ciljev.

- 44 Če ne bi bilo take omejitve, ta poimenovanja predvsem ne bi več omogočala nedvoumne označbe proizvodov s posebnimi značilnostmi, povezanimi z naravno sestavo živalskega mleka, kar bi bilo v nasprotju z varstvom potrošnikov, zaradi nevarnosti zmede, ki bi bila s tem ustvarjena. To bi bilo tudi v nasprotju s ciljem izboljšanja gospodarskih pogojev za proizvodnjo in trženje ter kakovost „mleka“ in „mlečnih proizvodov“.
- 45 V skladu z načelom sorazmernosti morajo biti akti institucij Unije primerni za uresničenje legitimnih ciljev, ki jim sledi zadevna ureditev, in ne smejo prestopiti meja tistega, kar je potrebno za uresničitev teh ciljev, pri tem pa je treba takrat, ko je mogoče izbrati med več ustreznimi ukrepi, uporabiti najmanj omejujočega, povzročene neprijetnosti pa ne smejo biti čezmerne glede na zastavljene cilje (glej v tem smislu sodbi z dne 16. decembra 1999, UDL, C-101/98, EU:C:1999:615, točka 30, ter z dne 17. marca 2011, AJD Tuna, C-221/09, EU:C:2011:153, točka 79 in navedena sodna praksa).
- 46 Zakonodajalec Unije ima na področju skupne kmetijske politike široko diskrecijsko pravico, ki ustreza političnim odgovornostim, ki mu jih dajejo člani od 40 PDEU do 43 PDEU, tako da lahko na zakonitost ukrepa vpliva le očitna neprimernost ukrepa, ki je bil sprejet na tem področju, glede na cilj, ki ga uresničuje pristojna institucija (glej v tem smislu sodbi z dne 16. decembra 1999, UDL, C-101/98, EU:C:1999:615, točka 31, in z dne 17. oktobra 2013, Schaible, C-101/12, EU:C:2013:661, točka 48).
- 47 V tem primeru, kot je že bilo navedeno v točki 43 te sodbe, je namen določb, za razlago katerih prosi predložitveno sodišče, izboljšanje gospodarskih pogojev za proizvodnjo in trženje zadevnih proizvodov ter njihove kakovosti, varstvo potrošnikov in ohranitev pogojev konkurence.
- 48 Dejstvo, da možnost, da se pri trženju ali oglaševanju lahko uporablja poimenovanje „mleko“ in poimenovanja, ki so rezervirana izključno za mlečne proizvode, velja le za proizvode, ki izpolnjujejo zahteve iz Priloge VII, del III, Uredbe št. 1308/2013, proizvajalcem teh proizvodov zagotavlja zlasti neizkrivljene konkurenčne pogoje, njihovim potrošnikom pa to, da proizvodi, ki so označeni s temi poimenovanji, ustrezajo enakim standardom kakovosti, pri čemer jih ščitijo pred vsakršno zmedo glede sestave proizvodov, ki jih nameravajo pridobiti. Zadevne določbe so torej primerne za uresničitev teh ciljev. Prav tako ne presegajo tega, kar je potrebno za njihovo uresničitev, ker dodajanje pojasnjevalnih oziroma opisnih pristavkov k tem poimenovanjem za označevanje proizvodov, ki ne izpolnjujejo teh zahtev, ne more – kot je Sodišče že presodilo – z gotovostjo preprečiti nevarnosti zmede za potrošnike. Zato zadevne določbe niso v nasprotju z načelom sorazmernosti (glej v tem smislu sodbo z dne 16. decembra 1999, UDL, C-101/98, EU:C:1999:615, točke od 32 do 34).
- 49 Načelo enakega obravnavanja zahteva, da se primerljivi položaji ne obravnavajo različno in da se različni položaji ne obravnavajo enako, razen če je tako obravnavanje objektivno utemeljeno (sodba z dne 6. decembra 2005, ABNA in drugi, C-453/03, C-11/04, C-12/04 in C-194/04, EU:C:2005:741, točka 63, ter v tem smislu sodba z dne 30. junija 2016, Lidl, C-134/15, EU:C:2016:498, točka 46).
- 50 V tem primeru se za okoliščino, da za proizvajalce vegetarijskih ali veganskih nadomestkov za meso ali ribe – kot navaja družba TofuTown – glede uporabe prodajnih oznak ne veljajo podobne omejitve, kot veljajo za proizvajalce vegetarijskih ali veganskih nadomestkov za mleko ali mlečne izdelke na podlagi Priloge VII, del III, Uredbe št. 1308/2013, ne more šteti, da je v nasprotju z načelom enakega obravnavanja.
- 51 Vsak sektor skupne ureditve trgov za kmetijske proizvode, ki jo določa ta uredba, izkazuje svoje posebnosti. Zato primerjava tehničnih mehanizmov, ki so uporabljani za ureditev različnih sektorjev trga, ne more biti veljavna podlaga za očitek neenakega obravnavanja proizvodov, ki si niso podobni in

za katere veljajo različna pravila (glej v tem smislu sodbi z dne 28. oktobra 1982, Lion in drugi, 292/81 in 293/81, EU:C:1982:375, točka 24, ter z dne 30. junija 2016, Lidl, C-134/15, EU:C:2016:498, točka 49). Mleko in mlečni izdelki se uvrščajo v drug sektor od tistega, v katerega se uvrščajo različne vrste mesa, kot tudi od sektorja ribjih proizvodov, ki pripadajo celo drugi skupni ureditvi trgov.

- 52 Ob upoštevanju vsega navedenega je treba na zastavljena vprašanja odgovoriti, da je treba člen 78(2) in Prilogo VII, del III, Uredbe št. 1308/2013 razlagati tako, da nasprotujeta temu, da se poimenovanje „mleko“ in poimenovanja, ki so s to uredbo rezervirana izključno za mlečne proizvode, pri trženju ali oglaševanju uporabljajo za označitev čisto rastlinskega proizvoda, tudi če ta poimenovanja dopolnjujejo pojasnjevalni oziroma opisni pristavki, ki označujejo rastlinski izvor zadevnega proizvoda, razen če je proizvod naveden v Prilogi I k Sklepu 2010/791.

Stroški

- 53 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (sedmi senat) razsodilo:

Člen 78(2) in Prilogo VII, del III, Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 je treba razlagati tako, da nasprotujeta temu, da se poimenovanje „mleko“ in poimenovanja, ki so s to uredbo rezervirana izključno za mlečne proizvode, pri trženju ali oglaševanju uporabljajo za označitev čisto rastlinskega proizvoda, tudi če ta poimenovanja dopolnjujejo pojasnjevalni oziroma opisni pristavki, ki označujejo rastlinski izvor zadevnega proizvoda, razen če je proizvod naveden v Prilogi I k Sklepu Komisije 2010/791/EU z dne 20. decembra 2010 o določitvi seznama proizvodov iz drugega pododstavka točke III(1) Priloge XII k Uredbi Sveta (ES) št. 1234/2007.

Podpisi